

**Linköpings kommun
Finansrapport 30 april 2018**

Innehållsförteckning

Finansrapport för kommunen per den 30 april

	Sid
Inledning	3
Sammanfattning	3
Marknadskommentar	4
Riksbanken	
Marknadsräntorna	
Börsen	
Koncernen	5
Likviditet	5
Lån och borgen	5
Upplåning i Kommuninvest	5
Koncernens finansforum	6
Kommunen	7
Betalningsberedskap och likviditet	7
Kommunens finansnetto och resultat för långsiktiga placeringar	7
Kommunens lån och borgensåtaganden	7
Långsiktiga placeringar	8
Pensionsmedelsplaceringar	9
Placering av koncernvalutakontots likviditet	11
Övriga obligationsplaceringar	11
Valutaexponering	11
Ordlista	12

FINANSRAPPORT PER DEN 30 APRIL 2018

Om rapporten

Finansrapporten redovisar kommunkoncernens finansiella ställning, lån, placeringar och borgensåtaganden. Rapporten publiceras tre gånger per år i samband med delårsrapporter och i årsredovisningen. Finansrapporten kompletteras månatligen av den mindre omfattande rapporten Uppföljning finansiella placeringar samt Delegationsrapport från finans.

Sammanfattning

Marknaden

- Riksbankens styrränta är oförändrad minus - 0.50 %. Marknadsräntorna är i princip oförändrade under rapportperioden. Sedan årsskiftet är långa marknadsräntor upp några tiotals baspunkter. Börsen¹ har stigit med ca 4,39 % i april och med ca 3,90 % sedan årsskiftet.

Likviditet

- Inräknat utnyttjade reserver är kommunens och koncernens likviditet fortsatt god.

Lån och borgensåtaganden

- Koncernens lån har ökat med 810 miljoner sedan årsskiftet.
- Omfattning av koncernens lån och kommunens borgensåtagande är inom ramen för Kommunfullmäktiges beslutade lån- och borgensram
- Tre av de helägda koncernbolagen har lån via Kommuninvest om totalt 3 100 mnkr. Därutöver tillkommer MSE² som har lån hos Kommuninvest på 172 mnkr. Kommuninvests priser har utvärderats mot marknadsfinansieringspriser

Placeringar

- Marknadsvärdet, inklusive upplupna räntor, av kommunens finansiella placeringar har ökat med 98 mnkr under rapportperioden, koncernlikviditetsplaceringar oräknat. Koncernlikviditetsplaceringar uppgår till 442 mnkr under rapportperioden.
- Placeringarna har mycket låg ränterisk och rimlig aktierisk

Avstämning mot riktlinjer

- Samtliga placeringstransaktioner under perioden har granskats av Back Office
- Placeringsportföljernas tillgångsfördelning följer kommunstyrelsens beslutade minimi- och maximinivåer, det kontrolleras av Back Office

Finansiella nyckeltal

Marknadspriser	2018-04-30	2017-12-31	2017-08-31
Riksbanken	-0,50 %	-0,50 %	-0,50 %
Svenska börsen	3,90 %	9,47 %	6,50 %
Statsobligation 2 år	-0,54 %	-0,40 %	-0,67 %
Statsobligation 5 år	0,09 %	0,18 %	-0,07 %

Kommunens likviditet, mnkr	2018-04-30	2017-12-31	2017-08-31
Bank	15,8	55	285
checkkredit	500	500	550
Varav utnyttjat	0	0	0

Kommunens placeringar mnkr	Marknadsvärden		
	2017-04-30	2017-12-31	2017-08-31
Långsiktiga placeringar	7 183	7 099	6 994
Pensionsmedel	1 737	1 723	1 719
Övriga	216	216	216
Kommun totalt	9 136	9 038	8 929
Koncernlikviditet	442	442	442

Koncerns skulder mnkr	2017-04-30	2017-12-31	2017-08-31
Lån	16 392	15 583	17 123
Låneram	19 611	19 611	19 611
Varav borgen	5 947	8 575	8 089
Borgensram	19 611	19 611	19 611

Koncernens likviditet mnkr	2018-04-30	2017-12-31	2017-08-31
Bank	645	367	789
Checkkredit	900	900	900
Varav utnyttjat	0	0	0

Värdeförändring	Risk kommunens samlade placeringar ³	
Aktiemarknaden	- 20 %	+ 20 %
Värdeförändring mnkr	- 439	+ 439
Marknadsräntorna	- 1 %	+ 1 %
Värdeförändring mnkr	+ 47	- 47

¹ SIXPRX börsutveckling inklusive utdelningar

² MSE Mjölby Svartådalen Energi, majoritetsägt av Tekniska verken

³ Exklusiv koncernkontots placeringar

Marknadskommentar

Riksbanken

Riksbankens har haft två penningpolitiska möten under året, 13 februari och 25 april. Vid bägge mötena beslöts att hålla styrrentan oförändrad på $-0,50\%$

Vid det penningpolitiska mötet den 25 april 2018 beslutade Riksbankens direktion återigen att behålla reporäntan på $-0,50$ procent. Prognosen för reporäntan nedreviderades också något jämfört med prognosen på det penningpolitiska mötet i februari och indikerar att långsamma höjningar av reporäntan inleds först mot slutet av året.

Styrräntan, riksbankens estimat

Riksbanken reporänta, Kvartalsmedelvärden %	2018 KV1	2018 KV2	2019 KV2	2020 KV2	2021 KV2
Reporäntan	-0,50 (-0,50)	-0,50 (-0,50)	-0,13 (-0,02)	0,42 (0,49)	1,01

Anm. Bedömningen i den penningpolitiska rapporten i februari 2018 inom parentes.

Källa Riksbanken

Marknadsräntorna

Långa marknadsräntorna är något upp under året. Räntorna är fortfarande på en mycket lågt nivå och en fyraårig statsobligation handlas fortfarande med negativ avkastning. En ränteuppgång gör att obligationspriserna faller och avkastningen blir fortsatt negativ även i det scenariot

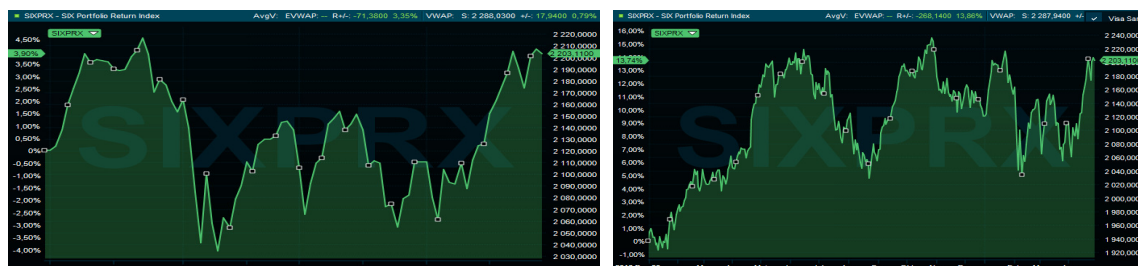
Svensk statsobligation RGKB 1054 slutförfall juni 2022

Grafen till vänster visar räntan, avkastningen under 2018 och grafen till höger räntan, avkastningen under senaste fem-årsperioden. Det är fortfarande rimligt att anta att räntebotten, för den här gången, nåddes i slutet på juni 2016 och att vi fortsättningsvis får se marknadsräntor som rör sig sidledes eller något upp.

Den svenska börsen SIX PRX

Börsen, uttryckt som SIX PRX, har i år stigit med ca $3,90\%$. Samtidigt har vi sett börsfall på mer än 8% från topp till botten under Q1. Senaste 12-månadersperioden är börsen upp ca $13,7\%$.

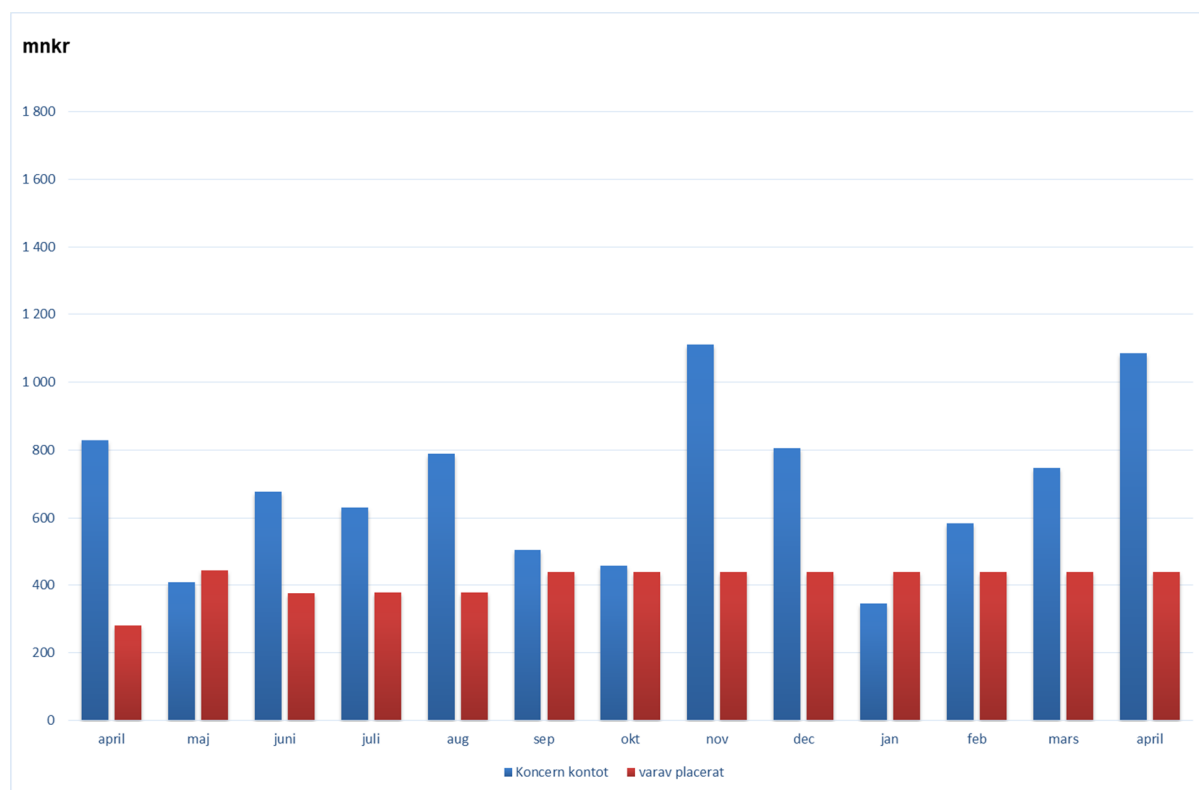

Koncernen

Likviditet

Koncernens likviditet och betalningsreserv är god. Per 30 april var kommunkoncernens likviditet 1084 mnkr varav 439 mnkr var placerat. Marknadsvärdet på placeringar var ca 442 mnkr. Placeringar går att omsätta till likviditet inom två bankdagar. Till koncernkontot hör en outnyttjad checkkredit om 900 mnkr.

Även om likviditeten är stabilt positiv varierar stort mellan olika månader. Koncernen bedöms ändå fortfarande ha mycket god betalningsberedskap.

Koncernens lån

Lån och borgen

Sammanfattning

Koncernens utestående lån per sista april uppgår till 16 392 mnkr. Lånen har ökat med 810 mnkr sedan årsskiftet.

Den aktuella låneskulden är inom ramen för kommunfullmäktiges beslutade låneram om 19 611 mnkr.

Omfattningen av kommunens borgensåtagande, 8 939 mnkr, gentemot mot koncernbolagens förpliktelser, är även den inom kommunfullmäktiges beslutade borgensram 19 611 mnkr.

Kommuninvest

Sedan kommunen blev medlem i Kommuninvest under 2017 har Stångåstaden AB, Lejonfastigheter AB och Stadshus AB gjort lånetransaktioner för totalt 3 100 mnkr. Kommunen borgar för dessa lån och borgensavgifter tillfaller kommunens finansnetto.

Tabell låneskuld 2018-04-30

<i>Belopp i mnkr</i>	Aktuell låneskuld	Låneskuld per 31/12 2017	Förändring låneskuld
Tekniska Verken	1 741	2 091	-350
Lejonfastigheter	3 251	3 252	0
Stångåstaden	3 975	2 865	1 110
Sankt Kors	869	769	100
ResMex	70	70	0
Flygmex	0	0	0
Kulturfastigheter	0	0	0
Stadshus AB*	6 486	6 536	-50
Summa	16 392	15 583	810

Tabell borgensåtaganden 2018-04-30

<i>Belopp i mnkr</i>	Borgen 30/4 2018	Förändring borgen	Borgen 31/12 2017
Lejonfastigheter	300	0	300
Stångåstaden	900	0	900
Sankt Kors	869	100	769
ResMex	70	0	70
Pensionsåtagande	13	0	13
Stadshus AB	6 486	-50	6 536
Egna hem	1	0	1
Summa	8 639	50	8 589

Enligt gällande borgenspolicy tecknar kommunen generellt ingen ny borgen för andra aktörer än helägda bolag. Annan nyteckning kräver särskilt beslut i Kommunfullmäktige.

Enligt gällande delegationsordning tecknar kommundirektören kommunens firma, generellt, vid borgensförbindelser och finanschefen kan teckna kommunens firma på borgensförbindelse avseende helägda bolag och inom ramen för den av kommunfullmäktige beslutade borgensramen.

Finansforum⁴

Kommunkoncernens gemensamma finansforum har sammanträtt två gånger under våren. På agendan har bl. a varit koncerngemensamt upplåningsprogram, bankupphandling, revisionsupphandling, behov av stöd av expertis på finansjuridik mm.

⁴) I finansforumet ska kommunens ekonomidirektör och finanschef delta tillsammans med Vd Stångåstaden, Vd Lejonfastigheter, Vd Tekniska verken samt vice Vd Stadshus AB. Finanschefer/finansansvariga i koncernbolagen deltar också.

Kommunen

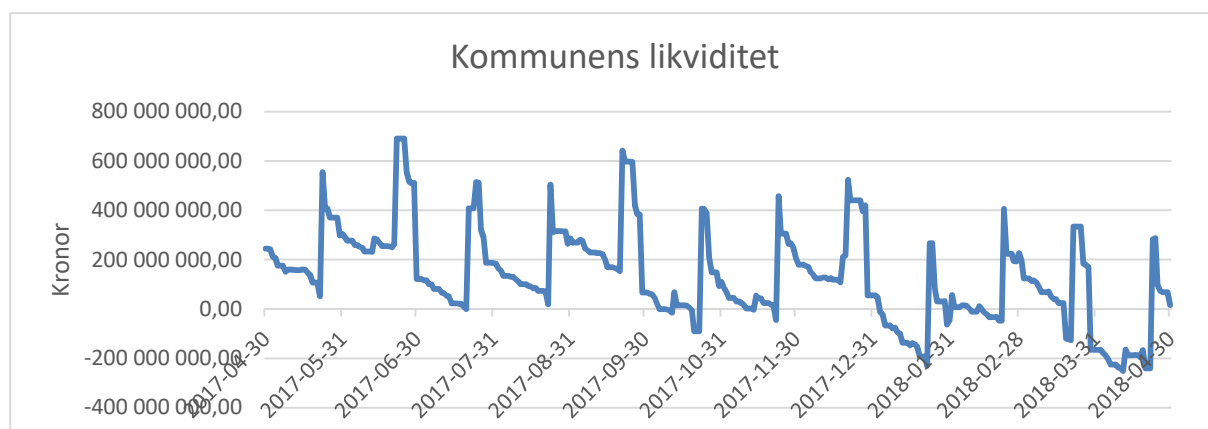
Betalningsberedskap och likviditet

Kommunens likviditet uppgår till ca 15,8 mnkr per sista april.

Kommunens förmåga att fullfölja betalningsförpliktelser som löner, hyror och övriga fakturor beror dels av hur mycket bankkontolikviditet som finns att tillgå vid respektive betalningstillfälle samt vilka övriga likviditetsfaciliteter som finns att tillgå.

Kommunens betalningsberedskap är fortsatt god, främst beroende av kommunens upphandlade checkkrediter om sammanlagt 500 mnkr. Trenden i ett längre perspektiv är att likviditeten är sjunkande.

Senaste 12-månadersperioden har snittlikviditeten uppgått till ca 129 mnkr. Lägsta dagssaldo är -251 mnkr och högsta dagssaldo är 692 mnkr.

Kommunens finansnetto

Per 30 april prognosticeras endast mindre avvikelser mot finansnettots budget, se delårsrapporten.

Kommunens finansnetto utvecklas inte linjärt över kalenderåret. Det beror dels av att koncerninterna flöden som utdelning från Stadshus AB, borgensavgifter mm bokförs en eller två gånger per år.

Finansnettots ojämna mönster beror också av att placeringsportföljernas resultat uppkommer ojämnt över kalenderåret.

Per 30 april bedöms möjligheterna att uppnå budgeterat finansnetto som goda. Den löpande avkastningen från värdepappersportföljerna bedöms dock för närvarande inte att räcka till. Vinsthemtagning från främst aktiefonderna är nödvändig för att uppnå budget. Finansnettots resultat är därför beroende av utvecklingen på aktiemarknaderna.

Kommunens lån

Kommunen har inga lån och för närvarande planeras ingen nyupplåning.

Kommunens medlemskap i Kommuninvest innebär att kommunen, i likhet med koncernbolagen, har en lånefacilitet på plats och kan, med kort framförhållning, ta upp lån hos Kommuninvest.

Kommunens Borgensåtaganden

Kommunens borgensåtaganden är inom den av kommunfullmäktige beslutade borgensramen, se avsnitt Koncernen.

Placeringar

Gemensamt för samtliga placeringsportföljer

Kommunfullmäktige beslutar om att avsätta medel i olika placeringsportföljer, Kommunstyrelsen beslutar om hur placeringarna skall fördelas i olika tillgångsslag. Kommunstyrelsen beslutar också om en riskinstruktion där begränsningar i motpartsrisker, derivatrisker m m anges.

Portföljkonceptet innebär att avsatta medel inte ingår i kommunens likviditet, undantag är koncernkontots likviditetsplaceringar vilka räknas i koncernlikviditeten.

Portföljernas resultat, intäkter och kostnader, ingår däremot i kommunens resultat och redovisas under finansnettoposten.

Placeringarnas huvudsakliga syfte är, f n, att leverera resultat som delfinansierar kommunens årsbudget/verksamhet. Huvudsyftet är inte kompatibelt med mål om maximal långsiktig kapitaltillväxt.

Långsiktiga placeringar

Budget och resultatbokförda intäkter

Budget och uppföljning av intäkter Långsiktiga placeringar, mnkr	Budget 2018	Resultat helår 2018	Prognos helår 2018
Borgensavgifter	29	0	29
Finansiell intäkt Linköpings Stadshus AB	64	0	64
Resultatbokförd avkastning finansiella placeringar	164	6	164
Summa	257	6	257

Placeringsportföljen

Kommunens långsiktiga placeringar har ökat med 84 mnkr sedan årsskiftet och uppgår till 7 183 mnkr. Placeringarna följer kommunstyrelsens beslutade max- och miniminivåer.

Marknadsvärden och avstämning mot placeringsriktlinjerna, KS 2017-04-18 § 188

Tillgångsslag	Marknadsvärde 2018-04-30 mnkr	Procent av totalportföljen	Min %	Normal %	Max %
Räntebärande inklusive kassa	5 390	75	60	64	100
Svenska aktiefonder	928	13	0	18	35
Globala aktiefonder	617	9	0	9	35
Hedgefonder	239	3	0	9	15
Totalt placeringar	7 174	100,0		100	
Övriga tillgångar Upplupna räntor, upplupna fondrabatter m m	9				
Totala tillgångar	7 183				

Planerade portföljjusteringar

Den aktuella tillgångsfördelningen är, jämfört med normalportföljen, underviktad i aktier och hedgefonder. Avsikten är att öka andelen aktier men att göra det på sådan sätt så att inte risken ökar avsevärt. Det kan åstadkommas genom att kombinera aktieplaceringar med köp av skydd på nedsidan. Finansförvaltningen utvärderar också fondplaceringar som avses var o-korrelerade med aktie- och räntemarknaden.

Risk, förändring av marknadsvärde vid förändringar i marknadspriser

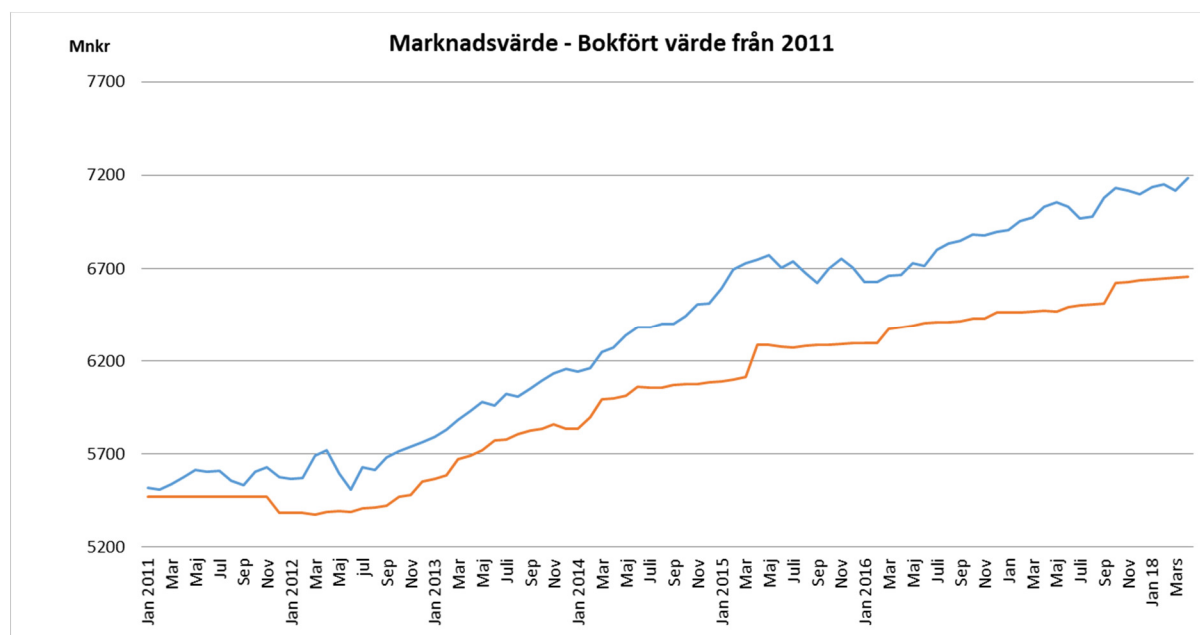
Marknadsrörelse	Räntor +1 % eller -1%	Börsen +20 % eller -20%
Marknadsvärde, mnkr	-30/+30	+309/-309

Tabellen ovan visar marknadsrisken i portföljen. Vid en ränteuppgång om 1 procent minskar obligationsportföljen, inklusive räntefonder, med 30 mnkr, vid en räntenedgång ökar obligationerna, räntefonderna, i värde med 30 mnkr.

Vid en börsuppgång/nedgång om 20 procent ökar/minskar portföljens aktiefonder i värde med 309 mnkr. Hedgefondernas och blandfondernas risk är inte inräknat i ovan då kursen på dessa inte följer börsens- eller marknadsräntornas utveckling.

Marknadsvärde jämfört med bokfört värde

Grafen ovan speglar utveckling av marknadsvärde, blå linje, och bokfört anskaffningsvärde, röd linje. Skillnaden mellan dessa utgör ”övervärdet”, det vill säga den vinst som skulle uppstå vid en försäljning/en full likvidering av portföljen. Övervärdet är ett fiktivt värde som baseras på en ögonblicksbild av marknadsvärdena vid marknadens stängning den sista bankdagen i rapportmånaden. Per den 30 april uppgår övervärdet till 527 mnkr.

Det bokförda värdet ökar löpande då portföljens kassaflöden, räntor och utdelningar, återinvesteras till marknadskurs. Inga nya pengar har tillförts portföljen sedan den skapades. Utveckling av övervärdet korrelerar inte fullt ut med förändring i marknadsvärde.

Pensionsmedelsplaceringar

Budget och resultatbokförda intäkter

Budget och uppföljning av intäkter Pensionsmedelsplaceringar, mnkr	Budget 2018	Resultat helår 2018	Prognos helår 2018
Resultatbokförd avkastning	43	1	43
Summa	43	1	43

Marknadsvärden och avstämning mot placeringsriktlinjerna, KS 2017-04-18 § 188

Tillgångsslag	Marknadsvärde 2018-04-30, mnkr	Procent av totalportföljen	Min %	Normal %	Max %
Räntebärande inklusive kassa	1 024	59	50	60,0	100
Svenska aktiefonder	499	29	15	25,0	35
Globala aktiefonder	149	8	0	10,0	35
Hedgefonder	64	4	0	5,0	10
Totalt	1 736	100,0		100,0	
Övriga tillgångar Upplupna räntor fond- rabatter m m	1				
Totala tillgångar	1 737				

I april steg värdet på pensionsmedelsplaceringarna med 11 mnkr och på helåret dessa stigit med 14 mnkr.

Placeringar följer kommunstyrelsens beslutade max- och miniminivåer. Den aktuella tillgångsfördelningen är, jämfört med normalportföljen, något överviktad i svenska aktier och något underviktad i globala aktier och i hedgefonder.

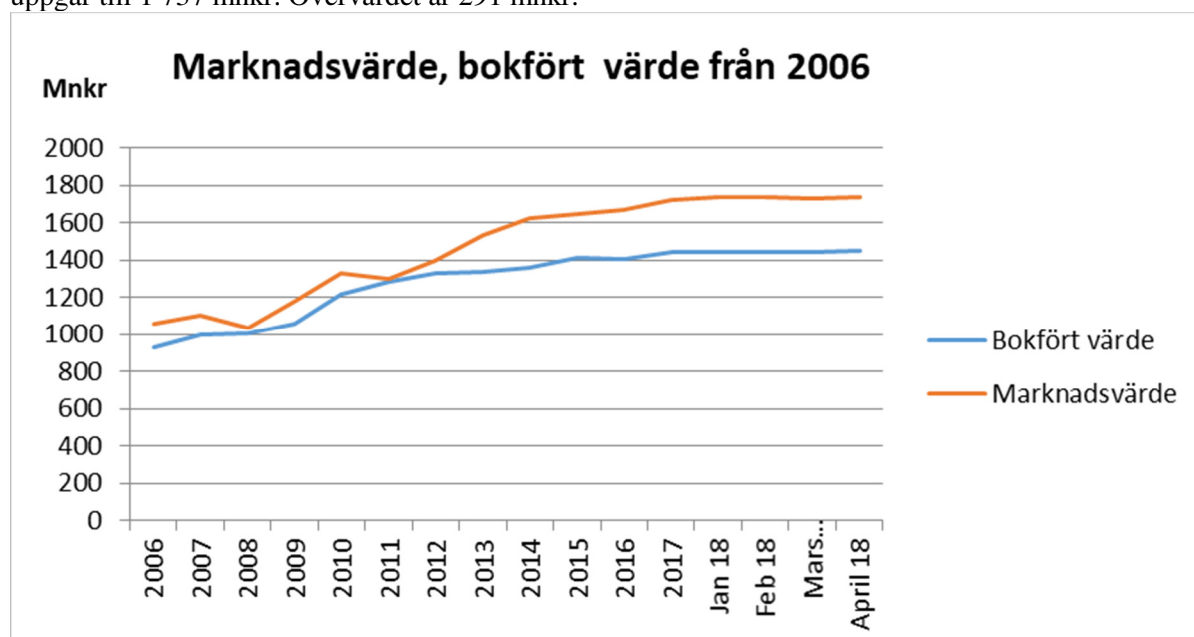
Risk, förändring av marknadsvärde vid förändringar i marknadspriser

Marknadsrörelse	Räntor +1 % eller -1%	Börsen +20 % eller -20%
Marknadsvärde, mnkr	-11/+11	+130/-130

Risken i portföljen är modest för en långsiktigt förvaltd portfölj. Ränterisken i obligationsplaceringarna, inklusive räntefonderna, motsvarar cirka 11 mnkr vid en procentenhets förändring av marknadsräntorna. Om börsen faller/stiger med 20 procent minskar/ökar portföljvärdet med cirka 130 mnkr. Hedgefondernas risk är inte inräknad i tabellen ovan då risken i dessa är o-korrelerad mot ränte- och aktiemarknaderna.

Marknadsvärde jämfört med bokfört värde

Kommunens pensionsmedelsplaceringar har ökat med 11 mnkr under april 2018 och marknadsvärdet uppgår till 1 737 mnkr. Övervärdet är 291 mnkr.

Placering av koncernvalutakontots likviditet

Kommunen och kommunens bolag samlar koncernens likviditet på ett bankkonto, koncernvalutakonto, KVK. Kommunens finansfunktion ansvarar för att placera en del av koncernvalutakontos likviditet i kortfristiga räntebärande placeringar med låg kredit- och ränterisk. Kommunen står för hela risken i placeringarna och därför tillfaller hela avkastningen kommunens finansnetto.

KVK-portföljen är den näst minsta av kommunens placeringsportföljer. Aktuellt marknadsvärde uppgår till ca 442 mnkr

Avkastningen i placeringen består av orealiserad värdetillväxt och realiserat resultat. Sammantaget uppgår dessa till ca 3 mnkr.

Marknadsvärden/bokförda värden och risk

Marknadsvärde mnkr	Räntebindningstid, dagar	Ränterisk mnkr
442	301	3,6

Placeringsportföljen ska normalt ha en genomsnittlig räntebindningstid på 30 – 270 dagar. Ränterisken vid 1 % uppgång i marknadsräntorna uppgår till – 3,6 mnkr.

Övriga obligationsplaceringar

Portföljen övriga obligationsplaceringar är den minsta av kommunens placeringsportföljer. Placerat belopp utgör ca 216 mnkr. Portföljen skapades ursprungligen genom att kommunen sålde tomträtter. Medlen från försäljningarna skulle placeras i obligationsmarknaden, i statsobligationer. Idag har portföljen två långsiktiga ändamål 1) att generera avkastning och bidra till kommunens budget och 2) att utgöra en likviditetsreserv.

Dagens ränteläge är betydligt lägre jämfört med när portföljen skapades. Statspapper ger idag negativ eller mycket låg avkastning samtidigt som att ränterisken är oförändrad jämfört med tiden för portföljens uppsättning. Portföljens räntebindningstid hålls medvetet låg och förvaltningen fokuserar på att bevara kapitalet.

Så länge nuvarande ränteläge består kan portföljen inte förväntas leverera något betydande tillskott till finansnettot, det gäller även om portföljen skulle ha mycket längre räntebindningstid.

Marknadsvärde, genomsnittlig räntebindningstid

Marknadsvärde mnkr	Räntebindningstid, dagar	Ränterisk mnkr
216	441	2,3

Avkastningen april 2018 uppgår till 600 tkr eller 0,28 procent. Den genomsnittliga räntebindningstiden inklusive kassa är 441 dagar och ränterisken uppgår till 2,3 mnkr vid en förändring av marknadsräntorna med 1 procentenhet.

Valutaexponering

Kommunen har inga valutapositioner och därmed ingen valutarisk.

Placeringsportföljerna placerar en del av kapitalet i kategorin globala aktiefonder d v s fonder som köper aktier noterade på en börs utanför Sverige och där priset följaktligen uttrycks i annan valuta än SEK.

Placeringar i globala aktier medför därför en indirekt exponering mot andra valutor. Den omständigheten beaktas vid val av strategisk portföljkomposition d v s hur stor andel globala aktier som portföljen ska innehålla. Generellt gäller att förekomsten av globala aktier i en portfölj minskar risken, variationen i avkastning. Konsekvent gäller att minskad risk också ger en lägre avkastning.

Ordlista

Bokfört värde

Lägsta värde av anskaffningsvärde eller marknadsvärde

Anskaffningsvärde

Vad tillgångarna har anskaffats till för värde, köpeskilling

Marknadsvärde

Fiktivt värde vad tillgångarna skulle kunna säljas för vid värderingstillfälle

Övervärde

Skillnad mellan marknadsvärde och bokfört värde, orealiserad vinst

Duration

Genomsnittlig löptid på samtliga kassaflöden i en obligation

STIBOR

Stockholm Interbank Offered Rate är en daglig referensränta som beräknas som ett aritmetiskt medelvärde av de räntor som bankerna SEB, Nordea, Svenska Handelsbanken, Swedbank och Danske Bank ställer till var för utlåning i svenska kronor.